

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลประสิทธิผลของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3

The Innovative Leadership of School Administrators Affecting School Effectiveness
under the Office of Khon Kaen Primary Educational Service Area 3

เกศินี ประวันโต^{1*}, สุจิตรา อร่ามพงษ์พันธ์², ธนาศักดิ์ ศิริปัญญนันท์³
Kesinee Prawanto^{1*}, Sujitra Arampongpan², Thanasak Siripunyanan³
คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย^{1*,2,3}

Education and Liberal Arts Asia Graduate College

Author for Correspondence: Email: Kesinee.juneii@gmail.com*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 2) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 และ 4) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 จำนวน 1,313 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 298 คน แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 100 คน และครูผู้สอน จำนวน 198 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.80 - 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.241 ถึง 0.709 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.945 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.33) 2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.34) 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยรวม มีความสัมพันธ์กันเชิงบวก ในระดับสูงมาก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยรวมเท่ากับ 0.903 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 4) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 มี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม (X_1) ด้านการคิดอย่างสร้างสรรค์เพื่อพัฒนานวัตกรรม (X_3) ด้านการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อนวัตกรรม (X_5) และด้านการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน (X_6) โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 82.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม; ผู้บริหารสถานศึกษา; ประสิทธิภาพของสถานศึกษา

Receive:20/11/2568, Revised:25/12/2568, Accepted:27/12/2568

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study the level of innovative leadership of school administrators; 2) to study the level of school effectiveness; 3) to examine the relationship between innovative leadership and school effectiveness; and 4) to investigate the aspects of innovative leadership affecting school effectiveness under the Office of Khon Kaen Primary Educational Service Area 3. The population consisted of 1,313 personnel. The sample consisted of 298 respondents, including 100 school administrators and 198 teachers. The research instrument was a five-point rating scale questionnaire with a Content Validity Index (IOC) of 0.80–1.00, item discrimination values of 0.241–0.709, and an overall reliability coefficient of 0.945. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, Pearson's product-moment correlation coefficient, and multiple regression analysis.

The findings revealed that: 1) The overall innovative leadership of school administrators was at a high level ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.33) The overall school effectiveness was at a high level ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.34). 3) There was a very high positive correlation between innovative leadership and school effectiveness ($r = 0.903$) at the 0.01 level of statistical significance. 4) Four aspects of innovative leadership significantly predicted school effectiveness at the 0.01 level: teamwork and innovative participation (X_1), creative thinking for innovation development (X_3), creating an innovative atmosphere (X_5), and work motivation (X_6). These variables together accounted for 82.40 percent of the variance in school effectiveness.

Keywords: Innovative Leadership; School Administrators; School Effectiveness

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ทำให้ทุกประเทศต้องเผชิญกับความท้าทายทางด้านเทคโนโลยี นวัตกรรม และการสื่อสารที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว การจัดการศึกษาจึงต้องพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมโลกและตอบสนองต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ ภาครัฐได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 เพื่อมุ่งพัฒนาคนไทยให้มีคุณภาพ มีทักษะชีวิตและอาชีพ รวมทั้งมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ อย่างไรก็ตาม ผลการประเมิน PISA ปี 2022 พบว่าคะแนนเฉลี่ยด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และการอ่านของนักเรียนไทยยังอยู่ในระดับต่ำกว่ามาตรฐานของประเทศสมาชิก OECD (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2566) ปัญหานี้สะท้อนถึงความจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษาขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้กำหนดวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ และทิศทางการพัฒนาโรงเรียนให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ผู้บริหารจึงต้องมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม (Innovative Leadership) ที่สามารถคิดและริเริ่มสิ่งใหม่ มองเห็นโอกาสในการพัฒนา และนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ผู้นำเชิงนวัตกรรมมีบทบาทสำคัญใน

การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดกว้าง ส่งเสริมให้บุคลากรกล้าคิดกล้าทำ และพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง (เกศสรินทร์ ตรีเดช, 2552)

ในอีกมิติหนึ่ง ประสิทธิภาพของสถานศึกษา ถือเป็นตัวชี้วัดสำคัญที่สะท้อนความสามารถของโรงเรียนในการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การบริหารจัดการองค์กร การพัฒนาครูและบุคลากร การสร้างความร่วมมือกับชุมชน ตลอดจนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (Scheerens, 2000) สถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพสูงย่อมสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร อีกทั้งยังแสดงถึงศักยภาพขององค์กรในการปรับตัว ลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับประสิทธิภาพของสถานศึกษา จะเห็นได้ว่าทั้งสองแนวคิดมีความเชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิด ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจะสามารถขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง สร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ และกระตุ้นให้บุคลากรพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง อันจะส่งผลให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพสูงขึ้น (Fullan, 2001)

แม้ว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจะเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการศึกษาในศตวรรษที่ 21 แต่จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ในบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ยังขาดการศึกษาวิจัยในลักษณะเชิงพยากรณ์ที่ชี้ชัดถึงองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ ข้อมูลที่มีอยู่ในปัจจุบันส่วนใหญ่มักเป็นการศึกษาระดับตัวแปรหรือความสัมพันธ์เบื้องต้นเท่านั้น การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยการวิเคราะห์ปัจจัยพยากรณ์สำคัญเพื่อสร้างความกระจ่างว่าภายใต้บริบทพื้นที่ที่มีความเฉพาะเจาะจงนี้ ปัจจัยใดคือกลไกหลักในการขับเคลื่อนประสิทธิภาพของสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3, 2566)

ด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อค้นพบเชิงประจักษ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา และเป็นฐานข้อมูลสำคัญในการวางกลยุทธ์การบริหารจัดการที่เท่าทันต่อความท้าทายในยุคดิจิทัล อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 อย่างยั่งยืนสืบไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3

2.2 เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3

2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3

2.4 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้วิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 จำนวน 1,313 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 143 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,170 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ปีการศึกษา 2568 โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) จากนั้นจึงทำการแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของแต่ละอำเภอ โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามพื้นที่ ได้แก่ อำเภอพล อำเภอแวงน้อย อำเภอแวงใหญ่ อำเภอหนองสองห้อง และอำเภอโนนศิลา ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้นจำนวน 298 คน จำแนกออกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 100 คน และครูผู้สอนจำนวน 198 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม เป็นแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert, 1967) โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง และอำเภอ โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 แบบสอบถามเป็นแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ประยุกต์ใช้ตามแบบลิเคิร์ต (Likert, 1967) จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม ด้านการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม ด้านการคิดอย่างสร้างสรรค์เพื่อพัฒนานวัตกรรม ด้านการกล้าเสี่ยงและการตัดสินใจ การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อนวัตกรรม และด้านการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน รวมข้อคำถาม 30 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 แบบสอบถามเป็นแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ประยุกต์ใช้ตามแบบลิเคิร์ต (Likert, 1967) จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาของสถานศึกษา และด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา รวมข้อคำถาม 30 ข้อ

การหาคุณภาพเครื่องมือวิจัยโดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน มีเกณฑ์การคัดเลือก คือ จบการศึกษา ระดับปริญญาโทขึ้นไป เป็นผู้บริหาร 2 คน ศึกษานิเทศก์ 1 คน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวัดและประเมินผล 1 คน อาจารย์ในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา 1 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ตรวจสอบความเหมาะสมและสอดคล้องของเนื้อหาโดยนำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 ปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำ และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสถานศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสถานศึกษา

ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 จำนวน 30 คน ได้ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม อยู่ระหว่าง 0.241 ถึง 0.709 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.945

4. ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยรวมและรายด้าน

ที่	ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา (X_{tot})	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านการกล้าเสี่ยงและการตัดสินใจ (X_4)	4.22	0.39	มาก
2	ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม (X_1)	4.21	0.45	มาก
3	ด้านการคิดอย่างสร้างสรรค์เพื่อพัฒนานวัตกรรม (X_3)	4.20	0.42	มาก
4	ด้านการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อนวัตกรรม (X_5)	4.19	0.41	มาก
5	ด้านการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม (X_2)	4.18	0.37	มาก
6	ด้านการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน (X_6)	4.17	0.43	มาก
รวม		4.19	0.33	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.33) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการกล้าเสี่ยงและการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.39) รองลงมา ได้แก่ ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.45) ด้านการคิดอย่างสร้างสรรค์เพื่อพัฒนานวัตกรรม ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.42) ด้านการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.41) ด้านการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.37) และด้านการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.43) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยรวมและรายด้าน

ที่	ประสิทธิผลของสถานศึกษา (Y_{tot})	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู (Y_3)	4.24	0.41	มาก
2	ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของ สถานศึกษา (Y_6)	4.22	0.41	มาก
3	ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติ ทางบวก (Y_2)	4.21	0.46	มาก
4	ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา (Y_4)	4.20	0.41	มาก

5	ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน (Y_1)	4.19	0.43	มาก
6	ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาของสถานศึกษา (Y_5)	4.17	0.42	มาก
รวม		4.20	0.34	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.41) รองลงมา ได้แก่ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.41) ด้านความสามารถในการพัฒนา นักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.46) ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.41) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.43) และด้านความสามารถในการแก้ปัญหาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.42) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษา (X_{tot})	ประสิทธิภาพของสถานศึกษา (Y_{tot})						
	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ ผู้เรียน (Y_1)	ความสามารถในการพัฒนา นักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก	ความพึงพอใจในการทำงานของ ครู (Y_3)	การปรับเปลี่ยนและพัฒนา สถานศึกษา (Y_4)	ความสามารถในการแก้ปัญหา ของสถานศึกษา (Y_5)	การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การเรียนรู้ของสถานศึกษา (Y_6)	ภาพรวมประสิทธิภาพของ สถานศึกษา (Y_{tot})
ด้านการทำงานเป็นทีมและ การมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม (X_1)	0.610**	0.679**	0.622**	0.642**	0.669**	0.597**	0.784**
ด้านการมีวิสัยทัศน์เชิง นวัตกรรม (X_2)	0.571**	0.514**	0.553**	0.479**	0.533**	0.526**	0.652**
ด้านการคิดอย่างสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนานวัตกรรม (X_3)	0.639**	0.616**	0.643**	0.667**	0.630**	0.596**	0.779**
ด้านการกล้าเสี่ยงและการ ตัดสินใจ (X_4)	0.555**	0.540**	0.553**	0.567**	0.578**	0.495**	0.675**
ด้านการสร้างบรรยากาศที่ เอื้อต่อนวัตกรรม (X_5)	0.588**	0.582**	0.607**	0.568**	0.625**	0.664**	0.747**

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษา (X_{tot})	ประสิทธิผลของสถานศึกษา (Y_{tot})						
	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ ผู้เรียน (Y_1)	ความสามารถในการพัฒนา นักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก	ความพึงพอใจในการทำงานของ ครู (Y_3)	การปรับเปลี่ยนและพัฒนา สถานศึกษา (Y_4)	ความสามารถในการแก้ปัญหา ของสถานศึกษา (Y_5)	การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การเรียนรู้ของสถานศึกษา (Y_6)	ภาพรวมประสิทธิผลของ สถานศึกษา (Y_{tot})
ด้านการสร้างแรงจูงใจใน การทำงาน (X_6)	0.602**	0.568**	0.640**	0.516**	0.626**	0.587**	0.727**
ภาพรวมภาวะผู้นำเชิง นวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา (X_{tot})	0.725**	0.786**	0.732**	0.701**	0.750**	0.699**	0.903**

หมายเหตุ : **อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กับ ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 มีความสัมพันธ์กัน เชิงบวก ในระดับสูงมาก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยรวมเท่ากับ 0.903 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับ ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3

Model	SS	df	MS	F	P
Regression	28.774	6	4.796	108.031	0.000**
Residual	6.146	291	0.21		
Total	34.919	297			

**อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4 พบว่า การวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($F = 108.031, p < .01$) แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัวแปรมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับตัวแปรตาม

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3

ตัวแปร	b	S.E.	β	T	P
ค่าคงที่ (constant)	0.365	0.112		3.271	0.001
ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม (X_1)	0.228	0.028	0.296	8.201	0.000
ด้านการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม (X_2)	0.063	0.034	0.069	1.859	0.064
ด้านการคิดอย่างสร้างสรรค์เพื่อพัฒนานวัตกรรม(X_3)	0.193	0.032	0.234	6.115	0.000
ด้านการกล้าเสี่ยงและการตัดสินใจ (X_4)	0.069	0.038	0.086	1.827	0.069
ด้านการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อนวัตกรรม (X_5)	0.173	0.030	0.209	5.858	0.000
ด้านการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน (X_6)	0.117	0.030	0.146	3.975	0.000

$R = 0.908^a$, $R^2 = 0.824$, Adjusted $R^2 = 0.820$, S.E._{est} = 0.14532, F = 108.031, Sig. = 0.000

จากตารางที่ 5 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยวิธีนำตัวแปรเข้าทั้งหมด (Enter Regression) ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 พบว่า โมเดลการถดถอยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($F = 108.031$, $p < .01$) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (R) เท่ากับ 0.908 และค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ 0.824 แสดงว่าตัวแปรอิสระสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ร้อยละ 82.40 ทั้งนี้ ตัวแปรด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม (X_1) ด้านการคิดอย่างสร้างสรรค์เพื่อพัฒนานวัตกรรม (X_3) ด้านการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อนวัตกรรม (X_5) และด้านการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน (X_6) ส่งผลต่อการพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สามารถเขียนสมการถดถอยสำหรับการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการถดถอยสำหรับการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{y} = 0.365 + 0.228(X_1) + 0.193(X_3) + 0.173(X_5) + 0.117(X_6)$$

สมการถดถอยสำหรับการพยากรณ์ในรูปมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.296(X_1) + 0.234(X_3) + 0.209(X_5) + 0.146(X_6)$$

5. อภิปรายผล

5.1 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน พบว่า ด้านการกล้าเสี่ยงและการตัดสินใจ เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ลำดับถัดมา คือ ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม ด้านการคิดอย่างสร้างสรรค์เพื่อพัฒนานวัตกรรม ด้านการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อนวัตกรรม ด้านการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม และด้านการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 มีความสามารถในการคิดเชิงสร้างสรรค์ การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล และการกล้าเผชิญกับความ

เสี่ยงเพื่อพัฒนาองค์กรให้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของบุคลากร รวมถึงการสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้กับครูและบุคลากรในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธมนวรรณ จันทรสวัย (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 เมื่อพิจารณาภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการวิจัยและพัฒนา ด้านการเปิดใจ ด้านการมุ่งมั่นตั้งใจ และด้านการกล้าเสี่ยง/กล้าลอง สอดคล้องกับงานวิจัยของรัชนิดา การิรัตน์ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเดชาวุฒิ อินทเพ (2565) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู อำเภอเวียงแก่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ที่มีผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของศราวุฒิ การิรัตน์ (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพิมพ์สุตา พัฒนภูมิชัย (2567) ที่ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการคิดสร้างสรรค์ และด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงตามลำดับ

5.2 ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 3 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ลำดับถัดมา คือ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และด้านความสามารถในการแก้ปัญหาของสถานศึกษา เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการบริหารจัดการอย่างมีระบบและประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารและครูมีความร่วมมือกันในการวางแผน ปฏิบัติ และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีเอกภาพและบรรลุผลตามเป้าหมาย ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครูที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด สะท้อนถึงความสุขในการทำงาน ความผูกพันต่อองค์กร และแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมธุภาณี อิมบุตร (2565) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับจาก

ค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านความพึงพอใจของครูและผู้บริหาร ด้านการบรรลุเป้าหมายองค์กร และด้านบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของกรทิพย์ นุแสงธา (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความพึงพอใจในงานของครูและบุคลากร ด้านคุณลักษณะของนักเรียน และด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของกุลธิดา ศักดิ์นุกุล (2567) ได้ทำการวิจัยเรื่อง Soft Skills ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของภัสรินทร์ ถิขุนทด (2567) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก รองลงมาคือ ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา และด้านความสามารถในการทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูง

5.3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมาก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยรวมเท่ากับ 0.903 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม ด้านการคิดอย่างสร้างสรรค์เพื่อพัฒนานวัตกรรม ด้านการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อนวัตกรรม ด้านการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน ด้านการกล้าเสี่ยงและการตัดสินใจ และด้านการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่สามารถขับเคลื่อนองค์กรทางการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสูงขึ้น ประสิทธิผลของสถานศึกษาก็จะสูงขึ้นตามไปด้วย ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้สถานศึกษาดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของอภิชาติ มุงอิสาร (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก ($r_{xy} = 0.806$) และสอดคล้องกับงานวิจัยของลดาวัลย์ วงศ์สินธุ์ (2567: 282-294) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = .781$)

5.4 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 มีทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม ด้านการคิดอย่างสร้างสรรค์เพื่อพัฒนานวัตกรรม ด้านการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อนวัตกรรม และด้านการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน สามารถร่วมพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ได้ ร้อยละ 82.40 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นกลไกสำคัญที่ขับเคลื่อนการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากร กล้าเปลี่ยนแปลงและพัฒนาวิธีการทำงานใหม่ ๆ ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและสังคม การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรมช่วยเสริมพลังความร่วมมือของครูและบุคลากร ขณะที่การคิดอย่างสร้างสรรค์เปิดโอกาสให้เกิดแนวทางการบริหารที่ยืดหยุ่นและเหมาะสมกับบริบทการศึกษา ส่วนการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อนวัตกรรมและการสร้างแรงจูงใจในการทำงานช่วยให้ครูเกิดความพึงพอใจและทุ่มเทต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพผู้เรียนและประสิทธิผลโดยรวมของสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการทำงานเป็นทีมและการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อนวัตกรรมซึ่งเป็นปัจจัยที่มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์สูงนั้น ในเชิงทฤษฎีถือเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญยิ่งในบริบทของโรงเรียนไทย เนื่องจากระบบการศึกษาไทยเน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่ายเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) การทำงานเป็นทีมจะช่วยลดช่องว่างในการทำงานรายบุคคล ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมกันแก้ปัญหาการเรียนการสอนได้อย่างเป็นระบบ ส่วนการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อนวัตกรรมนั้น เปรียบเสมือนการสร้างพื้นที่ปลอดภัยทางจิตวิทยา (Psychological Safety) ที่ช่วยลดความกังวลต่อความผิดพลาด ทำให้ครูมีความกล้าที่จะทดลองใช้เทคนิคการสอนใหม่ ๆ หรือนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในห้องเรียนโดยได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร ส่งผลให้สถานศึกษาขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวัชรพงศ์ ทศนบรรจง (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการสถานศึกษาพระราชัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ประกอบด้วย การสร้างบรรยากาศในองค์กร และการสร้างองค์กรนวัตกรรม ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนพระราชัฐ โดยร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 63.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งศิลา กรุดแก้ว (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม การมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม การมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง การมีคุณธรรมจริยธรรม การคิดสร้างสรรค์ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 73.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของลดาวัลย์ วงศ์สินธุ์ (2567) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = .781$) ซึ่งภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ได้แก่ ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการคิดสร้างสรรค์ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง สามารถร่วมกัน

พยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ได้ร้อยละ 67.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

6.1.1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ในด้านการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารบางส่วนยังขาดทักษะในการกระตุ้นและเสริมแรงให้แก่บุคลากร จึงเสนอแนะว่า ควรมีการพัฒนา ความรู้ และทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการสร้างแรงจูงใจและแรงบันดาลใจในการทำงาน ผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างแรงบันดาลใจ (Inspirational Leadership) และการบริหารจัดการที่เน้นการยกย่อง ชื่นชม และให้รางวัลแก่บุคลากร เพื่อสร้างขวัญกำลังใจและความผูกพันต่อองค์กร นอกจากนี้ ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารมีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการสื่อสารภายในองค์กร เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศการทำงานที่มีพลังบวกและเกิดแรงจูงใจในการพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง

6.1.2 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ในด้านความสามารถในการแก้ปัญหาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการจัดการปัญหาของบุคลากรในสถานศึกษา จึงเสนอแนะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม การเรียนรู้ร่วมกันของครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพ เช่น ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) หรือการประชุมเชิงปฏิบัติการด้านการคิดเชิงระบบและการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ (Creative Problem Solving) เพื่อให้บุคลากรสามารถวิเคราะห์ปัญหา วางแผน และตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้สถานศึกษามีความพร้อมในการปรับตัวและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาได้ดียิ่งขึ้น

6.1.3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมากกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม ด้านการคิดอย่างสร้างสรรค์เพื่อพัฒนานวัตกรรม และด้านการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการนวัตกรรม ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการศึกษา จึงเสนอแนะว่า ควรส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษาในด้านภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยจัดให้มีการอบรม การศึกษาดูงาน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมทักษะการทำงานร่วมกัน ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ และการสร้างวัฒนธรรมแห่งนวัตกรรมในองค์กร ซึ่งจะช่วยยกระดับประสิทธิผลและคุณภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาได้อย่างยั่งยืน

6.1.4 ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม ด้านการคิดอย่างสร้างสรรค์เพื่อพัฒนานวัตกรรม ด้านการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อนวัตกรรม และด้านการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 82.40 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในฐานะปัจจัยเชิงกำหนดที่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิผลโดยรวมของสถานศึกษา จึงเสนอแนะว่า ควรพัฒนาศักยภาพผู้บริหารและครูให้มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงสร้างสรรค์ การบริหารแรงจูงใจ และการออกแบบสภาพแวดล้อมการทำงานที่เกื้อหนุนต่อการริเริ่มนวัตกรรม ตลอดจนส่งเสริมระบบการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกระดับในการพัฒนานวัตกรรม

ทางการศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษามีความคล่องตัว ทันสมัย และสอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม พร้อมทั้งสามารถบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้แนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับลักษณะพฤติกรรมการบริหาร การตัดสินใจ และวิธีการจูงใจบุคลากรของผู้บริหารในบริบทจริง ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจบทบาทและกลไกของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมได้อย่างรอบด้านมากขึ้น

6.2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงพัฒนา (Developmental Research) เพื่อสร้างรูปแบบหรือแนวทางการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาในแต่ละพื้นที่ โดยอาจทดลองใช้และประเมินผลจริง เพื่อให้ได้แนวทางการบริหารที่สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในทางปฏิบัติ

7. ข้อค้นพบจากการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเมื่อพิจารณาองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมตามค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (β) พบว่า ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม มีอิทธิพลสูงสุดต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา รองลงมา ได้แก่ ด้านการคิดอย่างสร้างสรรค์เพื่อพัฒนานวัตกรรม ด้านการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อนวัตกรรม และด้านการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน ตามลำดับ

ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า การบริหารสถานศึกษาที่มุ่งส่งเสริมการทำงานร่วมกัน เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนา พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนนวัตกรรม เป็นปัจจัยสำคัญในการยกระดับประสิทธิภาพของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในปัจจุบัน สรุปได้ดังภาพที่ 1



ภาพที่ 1 องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา เรียงตามค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (β)
 ที่มา : สังเคราะห์โดยผู้วิจัย

8. บรรณานุกรม

- กรทิพย์ นุสประภา. (2567). ภาวะผู้นำดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยพะเยา.
- กุลธิดา ศักดิ์บุญกุล. (2567). Soft Skills ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1. การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- เกศรินทร์ ตรีเดช. (2552). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของครูใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เดชาวุฒิ อินเทพ. (2566). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู อำเภอเวียงแก่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ธมนวรรณ จันทร์สวย. (2564). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10 ฉบับปรับปรุงใหม่). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- พิมพ์สุดา พัฒนภูมิชัย. (2567). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ภัสรินทร์ ถิขุนทด. (2567). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- มธุภาณี อิมบุตร. (2565). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- รัชนิดา การิรัตน์. (2564). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- รุ่งศิลา กรุดแก้ว. (2566). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ลดาวลย์ วงศ์สินธุ์. (2567). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. วารสารแสงวิทยปริทัศน์, ปีที่ 4 ฉบับที่ 1, ประจำเดือนมกราคม – เมษายน 2567, หน้า 282-294.
- วัชรพงศ์ ทศนบรรจง. (2563). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ศราวุฒิ การิรัตน์. (2566). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2566). รายงานผลการประเมิน PISA 2022: คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และการอ่าน. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3. (2566). รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ 2566. ขอนแก่น: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3.
- อภิชาติ มุงธิสาร. (2566). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- Fullan, M. (2001). *Leading in a culture of change*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.

Krejcie, Robert V. and Dargle , Morgan W. (1970). **Educational and Psychological Measurement.** Determining Sample Size For Research Activities.

Likert, R. (1967). **The human organization: Its management and value.** New York: McGraw-Hill.

Scheerens, J. (2000). **Improving school effectiveness.** Paris: UNESCO International Institute for Educational Planning.